

Pismiono Kaszëbsczi Zemi

23/112 4 lëpınca 1997 r.

Rozdano „Srebrne tabakiery”

23 czerwca, w siedemdziesiątą czwartą rocznicę śmierci Antoniego Abrahama, jak co roku, spotkali się członkowie i sympatycy Zrzeszenia Kaszubsko - Pomorskiego by uczcić tę zasłużoną dla polskości Kaszub postać.

Antoni Abraham spoczywa na oksywskim cmentarzu. Przy jego grobie liczni uczestnicy uroczystości złożyli kwiaty i modlitwy za jego duszę. Modłom przewodniczył ksiądz Roman Skwiercz pochodzący z Pucka, a więc z ziemi, z której wyszedł sławny Kaszuba. Urodził się bowiem w Zdradzie. Księdzu Romanowi asystował miejscowy ksiądz proboszcz. Mszę świętą w oksywskim kościele uświetnił kaszubskimi pieśniami chór „Dzwon Kaszubski”.

Abraham całe dorosłe życie poświęcił na utrwalanie przywiązania do polskiej ojczyzny swojej małej tatecznej germanizowanej przez pruskiego zaborcę. Szczególnie zasłynął jako członek delegacji na Konferencję Wersalską, gdzie udowodnił polską narodowość Kaszubów. Znany był także z namiętnego zażywania tabaki. Dlatego działacze Gdyńskiego Oddziału ZKP postanowili w siedemdziesiątą rocznicę śmierci Abrahama ustanowić medal o nazwie „Srebrna tabakiera Abrahama”.

Medale wręczone są za wybitne zasługi w działalności publicznej na rzecz kaszubszczyzny i regionu pomorskiego. Wśród dotychczasowych laureatów byli między innymi: prof. Gerard Labuda, Alojzy Nagel, ks. Hilary Jastak, czy nieżyjący już prof. Abdon Stryszak. Tegorocznymi laureatami zostali Aleksander

skiego, później Pomorskiego. W 1956 współzakładał Zrzeszenie Kaszubskie. Przez siedem lat prezesował tej organi-

Stolema. Dr Stanisław Cygiert, rocznik 1925, urodził się w Gołubiu Kaszubskim. Po studiach weterynaryjnych w Warszawie, gdzie napisał rozprawę doktorską u prof. Abdona Stryszaka, związał się z Puckiem. Przez 16 lat pełnił funkcję prezesa Puckiego Oddziału ZKP. Zainicjował i przewodniczył budowie pomnika A. Abrahama w Pucku. Zawsze ofiarnie działał na rzecz swojej tatecznej. Trzeci laureat Muzeum Miasta Gdyni, któremu dyrektorką jest Helena Lemańska, szczególnie w ostatnich latach podjął szereg działań ukazujących kaszubski rodowód miasta. Posiada ponad 45 tysięcy eksponatów dokumentujących wiejską i miejską przeszłość Gdyni. W ostatnich siedmiu latach zorganizował szereg wystaw, z których dużym uznaniem cieszyły się: „Dawne na nowo odkrywane - Tateczna”, „Krajobrazy morskie i portowe”, „Antoni Abraham, Gdynia wieś” i inne.

Wręczenia medali dokonano w Szkole Podstawowej im. Antoniego Abrahama w Gdyni Obłuzu. Dokonał tego prezes gdyńskiego ZKP Paweł Śleziński. Na spotkaniu odbyła się również promocja trzech nowych książek gdyńskich autorów: ks. Józefa Szrkowskiego „Wychowawca pokoleń”, Juliusza Kruszewskiego „Ku maszoperiom kaszubskim XXI wieku” oraz dokumentującej wydarzenia z czterdziestoletniej działalności gdyńskiego Zrzeszenia „Naji karno” autorstwa Romana Klebby.

Jan Antonowicz

Nagrobek Antoniego Abrahama na oksywskim cmentarzu.

Fot. Jan Antonowicz

Arendt, dr Stanisław Cygiert i Muzeum Miasta Gdyni.

Aleksander Arendt, urodzony w 1912 r. w Będargowie (wejherowskie), przedwojenny student prawa na Uniwersytecie Warszawskim, żołnierz września, był jednym z dowódców Gryfa Kaszub-

zacji. Przez całe życie czynnie udzielał się w ruchu kaszubskim oraz organizacjach kombatanckich. Jest laureatem szeregu prestiżowych nagród i wyróżnień, między innymi Krzyża Kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski i Medalu

Kaszuba z krwi i kości

Sierżant Konkel

W polskiej policji powstały specjalne oddziały do walki z przestępczością zorganizowaną - tzw. task forces. Nasi policjanci czerpią wzorce z zachodu. Nad ich wyszkoleniem czuwa jeden z najlepszych specjalistów w dziedzinie walki z gangami na świecie, Kazimierz Gerard Edward Chuck Konkel - Kaszuba z krwi i kości. Sierżant Chuck Konkel na co dzień pracuje w Toronto, jest synem powojennego emigranta, którego losy zagnały z Pucka do kanadyjskiego Hamilton. Sierż. Konkel w minioną niedzielę był gościem ks. prałata Henryka Jankowskiego. Odwiedził także Puck. Szkoleni przez Kaszubę polscy policjanci z task forces odnotowali już pierwsze sukcesy. W wagonie kolejowym w Zebrzydowicach zatrzymali 36 tys. litrów spirytusu o wartości 2 mln zł.

(aj)

Pochowano Jadwigę Labudę

Ksiądz Bogusław Szczygiel przewodził ceremonii pogrzebowej. Z prawej rodzina Labudów.

Fot. Jan Antonowicz

W deszczowy poniedziałek 25 czerwca odprowadzono na wieczny spoczynek Jadwigę Labudę z Tłuczewa. Ceremonii przewodniczył strzepecki proboszcz Bogusław Szczygiel w asyście ks. Bazylego Ołęckiego, emerytowanego proboszcza z Lini. Jadwiga Labuda była żoną zmarłego 24

października 1981 roku Aleksandra Labudy, świetnego felietonisty kaszubskiego, znanego pod pseudonimem „Guczów Mack”. Przed dwoma laty Edmund Kamiński opublikował monografię bio-bibliograficzną „Guczów Mack czyli Aleksander Labuda (1902-1981)”, a przed rokiem stara-

niem wydawnictwa „Szos” drukiem wyszły wiersze pisarza „Kaszëbsczim jesmë lëdã”.

Na pogrzebie obecna była liczna rodzina zmarłej, w tym poetka kaszubska Jaromira Labudda, przyjaciele, znajomi oraz delegaci Zrzeszenia Kaszubsko - Pomorskiego.

(JA)

Rada

Nie szukôj
Bôga
w blónach

pòczestné dbë
są jakno
balon -
ùnòszają sã w górze
kò są
w westrzódku
pùsté

Nalézesz
Gò
na zemi

bòkadnosc pròwdë
je
nòcãszò
dlò òbòczeniò -
za
gwësnò
mdze słuszkã
twój blëzny
zdaje

„Pozdrowienia z Pucka”

Pucki album już w sprzedaży

„Pozdrowienia z Pucka” to tytuł albumu, który właśnie się ukazał staraniem wydawnictwa „Szos”. O tej książce pisaliśmy już w „Nordzie”. Przypomnijmy jednak, że jest to dwujęzyczny, polsko-niemiecki album starych pocztówek i fotografii, ukazujących Puck w latach 1900-1939.

(aj)

Wykorzystane w publikacji zdjęcia pochodzą ze zbiorów puckiego hobbysty - Tadeusza Stankiewicza. Oficjalna promocja albumu odbędzie się podczas Jarmarku Morskiego, który jest planowany w Pucku w dniach 19-20 lipca.

Wystawa w Muzeum Etnograficznym

Uroki starej fotografii

Blisko rok trwały przygotowania do wystawy zatytułowanej „Kaszubi w starej fotografii”. Wreszcie w sobotę, 21 czerwca, została ona otwarta w oliwskim Dziale Etnograficznym Muzeum Narodowego w Gdańsku.

Mieszkańcy Kartuz z Armii Pruskiej.

Reprodukcja: Ryszard Petrajus

Stary spichlerz, który na codzień wypełniają eksponaty ukazujące sztukę ludową Kaszubów i ich pracę, stał się miejscem ekspozycji zupełnie nietypowej. Z kilkuset starych zdjęć i reprodukcji spoglądają na zwiedzających twarze mężczyzn i kobiet z minionych epok.

Zachwycają ich stroje: wojskowe mundury, odświętne surduty, długie zdobne suknie. Stawali do zdjęć w tym, co mieli najlepszego, bo chcieli by takimi zapamiętali ich potomni. Fotografowali się w gronie najbliższych, bo przecież tak mocne były niegdyś na Kaszubach rodzinne więzi. Oglądamy ich dziś przed domami, które dawno już nie istnieją, w fotograficznym atelier, którego teraz nawet śladów znaleźć nie można. Bohaterowie wystawy pokazują się nam często także na ślubnym kobiercu - panny młode, czasem w sukniach koloru czarnego, czasem w bieli. Widzimy ich podczas rozmaitych świąt i uroczystości. Wówczas nierzadko zobaczyć można stylizowane stroje kaszubskie. Uśmiechnięci, odprężeni, dumni - spoglądają na nas jakby trochę zaciekawieni.

A my? Patrzymy i nadziwić się nie możemy. Nostalgia mie-

szą się z radością. Tu pierwsza taksówka w Kartuzach, tam skład tytoniu i wódek w Wejherowie, a tam budynek poczty we Władysławowie. Swojski pruski żołnierz wparty na karabinie. Zawadiacka twarz w polskiej rogatywce. Ot i całe nasze pogranicze... Przecież niemal każdy z nas ma w domowych albumach właśnie takie zdjęcia. Dziadek w krigsmarine, wuj w wehrmachcie, ojciec w armii polskiej. Fotografie eksponowane w Muzeum Etnograficznym właśnie z takich albumów pochodzą.

Niewątpliwie przedstawione na wystawie zdjęcia poszerzają naszą wiedzę o nas samych. Są być może nawet, jak to napisała w specjalnie przygotowanym folderze twórczyni wystawy Anna Kwaśniewska: - kluczem do zrozumienia naszej kultury. By jeszcze pełniej ją poznać wzbogacono wystawę o dokumenty osobiste, świadectwa szkolne, książeczki do nabożeństwa, zaproszenia na śluby i uroczystości, drzewa genealogiczne znanych rodów: Poblöckich, Torlińskich, Rogalów.

Wszystko ma tu swoją historię, a wszystko razem tworzy naszą historię.

(AJ)

Cëz je czëc

VII Jarmark Wejherowski

WEJHEROWO. W dniach od 27 do 29 czerwca odbywał się VII Jarmark Wejherowski. W czasie trzydniowej imprezy wystąpiło ponad 20 grup estradowych. Wśród nich tylko dwie prezentowały kulturę kaszubską. Były to kapela Józefa Roszmana z Pucka i ZPiT „Koleczkowanie”. Szkoda, że organizator jarmarku, Wejherowskie Centrum Kultury, w coraz mniejszym stopniu promuje rodzimą kulturę.

Festyn nad jeziorem

WARZNO. Zawiązało się Towarzystwo Przyjaciół Gminy Szemud. Na początku swej działalności zorganizowało 28 czerwca festyn kulturalny na wolnym powietrzu we wsi Warzno. Przy występach zespołów folklorystycznych i wokalnych bawiło się około 150 mieszkańców gminy.

Kaszuby w obiektywie

GDANSK. W siedzibie Biblioteki Gdańskiej PAN przy ul. Wałowej odbyło się 2 lipca otwarcie wystawy fotograficznej Edmunda Kamińskiego „Sercu bliskie Kaszuby”. Zdjęcia przedstawiające kaszubskie pejzaże można oglądać w hallu wystawienniczym biblioteki.

Jubileusz Muzeum Kaszubskiego

KARTUZY. 5 lipca, odbędzie się 50-lecie Muzeum Kaszubskiego w Kartuzach. Uroczystość rozpocznie się o godz. 10 wystąpieniem dyrektora muzeum Norberta Maczulisa. W części artystycznej wystąpi dziecięcy zespół „Garecznica” ze Szkoły Podstawowej w Borzestowie oraz „Kaszuby” z Kartuz. Jednym z ważniejszych punktów uroczystości jest otwarcie okolicznościowej wystawy „Franciszek Treder i dzieło jego życia - Muzeum Kaszubskie 1947-1997” oraz odsłonięcie tablicy poświęconej założycielowi.

Truskawkobranie

ZŁOTA GÓRA. Jak co roku na zboczu wzgórza na jeziorze Brodno koło Brodnicy Górnej odbędzie się jedna z większych plenerowych imprez na Kaszubach - Truskawkobranie. 6 lipca już od rana na Złotą Górę zjeżdżać się będą kaszubszy producenci truskawek oraz rzesze mieszkańców okolicznych miejscowości i turystów. Organizator imprezy Urząd Gminy Kartuzy zapowiada dobrą zabawę z udziałem gwiazd polskiej estrady połączonej z kiermaszem handlowym.

(AJ), (EP)

NORDA
Pismiono Kaszëbsczi Zemi

Dodatek kaszubski do „Dziennika Bałtyckiego”, 80-886 Gdańsk, ul. Targ Drzewny 3/7, tel. 31-20-27. Redaktor prowadzący: Eugeniusz Pryczkowski. Zespół: Artur Jabłoński, Kazimierz Klawiter.

Przyjechali by poznać nasz region, język i zwyczaje

Fryzowie na Kaszubach

Od kilku lat umacniają się kontakty kaszubsko - fryzyskie. Fryzja, krajana położona na nadmorskich terenach Holandii, Belgii, Danii i szcążtkowo Niemiec, ma dużo cech podobnych do regionu Kaszub.

Przede wszystkim pod względem liczebności jest fryzów zaledwie około 100 tysięcy więcej od Kaszubów, a więc około 600 tysięcy. Mają swój język i kulturę.

Cechy te sprzyjają wymianie wzajemnych doświadczeń w podtrzymywaniu w narodowej, a w przypadku Kaszub etnicznej, tożsamości.

Przed kilkoma tygodniami we Fryzji gościła delegacja kaszubska. Między innymi byli tam: Wanda Kiedrowska, Renata Mistarz, Bożena Szymańska czy Jaromir Szroeder. W ostatnich dniach Fryzowie przyjechali na Kaszuby poznać nasz region, język, zwyczaje, poczynania w zakresie edukacji regionalnej. Byli między innymi gośćmi inauguracyjnego Dnia Kongresu Pomorskiego. Spotkali się z działaczami Jednotę Partów Nordowech i Westrzédnych. W imieniu tych ostatnich spotkanie w pensjonacie „U Stolema” w Ostrzycach zorganizował Kartuski Part Zrzeszenia Kaszubsko - Pomorskiego z Hubertem Hoppe na czele. Wiceprezes Zarządu Głównego ZKP, wójt gminy Somonino Mirosław Szalewski wręczył gościom Medale 40-lecia Zrzeszenia. Otrzymali je przewodniczący Partii Narodowej Fryzji Jaap Rinzeema i Geeske Krol - członek Komisji do Spraw Kontaktów Międzynarodowych. Te dwie osoby przewodziły delegacji zaprzyjaźnionego narodu.

Geeske Krol (w środku) była jednym z pionierów kaszubsko-fryzyskich kontaktów, z lewej Jaap Rinzeema, z prawej zamieszkały we Fryzji Kaszuba, Stanisław Kruszyński - tłumacz.

Fot. Eugeniusz Pryczkowski

(ep)

Życie w drodze

Kompozytor, muzyk, autor tekstów piosenek i spektakli teatralnych, dyrektor wiejskiej podstawówki, animator życia kulturalnego na Kaszubach, absolwent Wyższej Szkoły Muzycznej w Gdańsku i student polonistyki w Uniwersytecie Gdańskim... Można by jeszcze długo wyliczać. A wszystko to dotyczy jednego człowieka - Jerzego Stachurskiego.

Stachurski to niemalże „człowiek renesansu”, humanista w każdym calu. To wieczny pielgrzym, który codziennie przemierza kaszubskie bezdroża. Nie piszę tego w przenośni. Dzień Jerzego Stachurskiego zaczyna się od podróży autobusem z Gdańska do Czczewa, gdzie był przez wiele lat dyrektorem szkoły podstawowej, a obecnie naucza muzyki. Bywa, że trasę tę przemierza autostopem, czy też piechotą. Lubi wędrować przez Kaszuby i lubi o tym opowiadać. Po szkole czekają go obowiązki w gminie Przdokowo, gdzie jest radnym. Potem jeszcze jakiś konkurs, w którego jury zasiada, no a wieczorem trzeba spotkać się z przyjaciółmi. Do domu, do wyrozumiałej żony i kilkunastoletniego syna, wraca późną nocą. Czasem na kilka dni wyjeżdża do Szczecina, Słupska, Lublina Bielsko-Białej czy Łodzi, bo właśnie zaczęli grać tam spektakl z jego muzyką... Przy tym wszystkim znajduje jeszcze czas na poezję. Ta poezja może nigdy nie zaistniałaby, gdyby nie pielgrzymia natura Jerzego Stachurskiego. Jego wiersze, jak nazwał je Stanisław Janke, to „pamiętnice zapiski”. Pierwszy ich tomik ukazał się w roku 1980 i nosił tytuł „Te pokazają na mie”. Cztery lata później wydany został zbiór zatytułowany „Droga”. Wreszcie kilka dni temu otrzymaliśmy w prezencie od J. Stachurskiego

kolejny jego tomik - „Procesje”.

Swoją najnowszą zbior „partytur poetyckich” autor zaprezentował przyjaciółom 21 czerwca w Teatrze „Miniatura”. Gości przywitał Konrad Szachnowski - dyrektor tegoż teatru, pracodawca kompozytora-poety, a zarazem jego przyjaciel. Wiersze z tomiku „Procesje” zaprezentowali aktorki z Teatru Miejskiego w Gdyni Wioleta Seremak-Jankowska i Zbigniew Jankowski. Jerzy Stachurski dziękował wydawnictwu „Rumina” i Ryszardowi Mielewczukowi fotografowi z Kartuz, który poprzez swoje zdjęcia przydrożnych kaplic i krzyży jest niejako współautorem zbioru. „Procesje” są bowiem kontemplacją kaszubskich bożych męk i kapliczek. Tak pisze o nich Stanisław Janke: - Przydomowe i przydrożne krzyże w poezji Jerzego Stachurskiego ukazują się zadziwiająco naturalnie właśnie jako znaki nieustannej modlitwy. Na Kaszubach są tak powszechne, że wręcz stanowią biologiczny element krajobrazu. A jednak dla poety stały się sygnałem do przedstawienia osobistego spotkania ze Światłem Wielkiej Tajemnicy(...) W poetyckich partyturach Jerzego Stachurskiego właśnie zwyczajność nabiera osobliwego wymiaru - kontynuuje Janke - ziola i kamienie, torfowy staw, piasek w bucie, gwóźdź wbity w nową de-

Jerzy Stachurski

Fot. Leonard Szmaglik

skę przy stodole. Poeta z całą jaskrawością uzmysławia nam, że jesteśmy bytami zakorzenionymi w naturze...

Sp. Izabella Trojanowska, która poznała wiersze Stachurskiego w maszynopisie w roku 1994 zastanawiała się: - Nie wątpię, że autor pisząc „Procesje” zarazem je słyszał. Bo kim jest Stachurski? Poetą i kompozytorem. Kim bardziej? Kim jest Stachurski? Dla mnie jest człowiekiem drogi. Poszukiwaczem Prawdy Ostatecznej. Sam deklaruje się

trwać na tej drodze i ma ku temu powody:

Przeczstałcając jednogłos na pieśń
Rozpisaną na flety i werble zieleni
Ty jesteś
Pomnażając światło i rzeczy
godne owoców

Trwać
Ty będziesz
Poszukującym prawdy zawsze odpowiadając
Ty będziesz
I dlatego także ja
Nie schodzę
Z tej drogi

(A.J.)

Za robòtą

Szedł ze spuszczoną głową pò swójj zemi, ny sami, chtërna tak niedõwno chronia gò òd dzywnego swiata. Szarë mësłë i szarë zymkówë pola bëłë jednaci - dõlecznë è bezchwatnë. Tej sej mijòł plëtë òżewionë ògròzka mroznego jesz wiatru. Jak w zdrzadle widzòł co sztòt swójj zniestòtõcną skarń na tle smãtnego nieba. Pierszë parmiënie słuńca, jesz z niedobudzoną dzyrzkoską, òskrziwałë zapòzdzalë zwalë sniegu, na chtërnëch - jakno straż zëmòwò - stojalë nierësżno wërgëwónë karna krëków. Pò pròwdze bëł na grańcë dwóch swiatów. W òczë zazëra prziiðnõ biëda. Bòtë pòdzartë i zdeptónë wanożenim, jakbë przërosłë do stopów wãdrowczika è dopasowónë do nich swójjimi sztòtã. Kòszlawi jak òne je zëcë skazonë nãdzã. To je ju gruñt, od chtërnego mòzëbnë je òdbicë i ùpòdk.

Nen rok bëł czasã pustczy è bezdejji. Ne same sprawë, ny sami lëdze, chëcz mólczãcò i dosebnë dne - dludżë, rozcygniãtë na niedzele i miesãce. Dwanòsce rëzów do miasta na marnym jestkù. Zwierzãcawienië...

„Nick na to nie zaradzã. Taczë nastalë czasë” - pòmionã zaszëmialë loñszë sztrãple uschlëch trówów.

Jaczë czasë? Zanòlegò dlò kògò. Mòzë i dobrë dlò...mieszëgò: kògò.

Z tëlù òstòwatë turë stopów, a dólò midzë nima rosła z kòzdìm krokã. Drzewa chùtchalë sã w swójjim gónie wslòdë. Wiatër zadówòł coròz mòcniészë sztiche rozpòlonym licòm. Wcyg nowë chmürë przewòlatë sã pò znobnym niebie i coròz jinszë mësłë wëzëratë spòd zeszlòroczny pamiãcë.

„Të jeden bëł naszã nõdzëjã”. Jak jedno krótczë zadanië glãbòk mòzë sã wëdrzëc w niespòljonã buchá! Pòkòrnë je zëcë ò chlebie i wòdze. Nawet rojitiwë scygo sã zëza wësoczegò lotu przed grozbã cerpieniëgò. I te niedoszłë nõdzeje - nië twòje, ne nie sã tak bòlesnë. tam w nòrtach chëczë rozkwitł zòł...

Jak dobrze, że są autobusë. Mògã dowiesc czlowieka na mól bez ryzyka brniãcëgò w czãzëczich, ùprzikronëch mësłach. Chòc czasã cygnã z jedny przepadni prost z drëgã.

Le tu trzeba jesz przëcë sztòt drodzi. Tam, na drëdzim kuñcu, sã zabòstnë zeszlòrocznë wëzdrzenia, w chtërnëch tacy sã wzgarda i gwësnota, że nõlepszë òstajã. A tam, wëzi: „taczë nastalë czasë” wëpòwiedzònë z gòrkã ùsmiëwã.

Rutë bõdinków ùwòzno zazërajã w glãb mësłów, prost tam, dze jesz je mroczo òd zòlu. Przësztlichniãtò co sztòt droga dówò mòznośc skracëniõ z namienionego turu.

Le trzeba jic gwësno do przòdkù. Ju widzëc brómã - przepùstkã do redotë abò bezdejowëgò bëtu, do jednegò krótczëgò słowa, co no òskrzi abò zamroczi òbùmarlã prziiðnõnc.

Bëne òtemknã sã wszëtczë mòzënë òdmianë wsczëcòw. Tam mdze wòrtnc lëdzkò szacowónõ nym jednym krótczim słowã, chtërno tim òstrzëszim sztiche wëdrzë sã do wnitrza i zabòstnië - chto wië, na jak dlugò.

Mrocznë bładzëszcze kòritarzów. Dwiërzë strzegãcë grańcë zwãków è cëchtòtë. Bezdech.

Słunice bëło ju wësok. Szło wespòł nazòdnã drogã, to tacëło sã za wëzawnyma bõdinkama, to znòwù wëzëralo z pëtanim: Czë mie chto zòczil? W autobusu przeskakiwãł z rutã na rutã i wësãdło przë drogã, zëbë òsëszëc òstatnë plëtë. Zazdrzãłò w kòzdi nòrt skazony zëmòwã pustkã. Szło sã jakòs lëtkò i tam w pòlniowi mòdroscë, i tu, dze glëna brunym czãzòrã dokladno òblepia bòtë. A òn smiòł sã w swójjim wnitrzu do szarëch pòłów, do smùtnëch lasów i do drëzãcëch, jakbë niewiadomim strachã, znajomëch uschlëch trówów. Zaczinalo sã zëcë.

Bò wszëtkò pòchòdò z wnitrza. Nawet widzenië swiata.

Jaromira Labudda

AUTO-CENTER
GDAŃSK-OLIWA, UL. GRUNWALDZKA 303
tel. 52-00-16, 52-00-11 w. 37 9.00-18.00

Ford **OPEL**

OFICJALNY PRZEDSTAWICIEL

MONROE amortyzatory

DO WSZYSTKICH SAMOCHODÓW
SPRZEDAŻ HURTOWA I DETALICZNA
I DETALICZNA SUPERRABATY!

DLA SKLEPÓW I WARSZTATÓW

MOSTOSTAL GDAŃSK S.A.
ZAKŁAD SPRZĘTU I TRANSPORTU
GDAŃSK, UL. MARYNARKI POLSKIEJ 96
TEL./FAX (0-58) 43-02-14
TEL. 46-46-68

USŁUGI ŻURAWIAMI
SAMOCHODOWYMI
HYDRAULICZNYMI
O UDŹWIGU DO 200 TON

USŁUGI TRANSPORTOWE
R-3443

ROWERY DZIECIĘCE I MŁODZIEŻOWE

HURTOWNIA PRUSZCZ GD.
Kowalska 6
82-18-49

R-2517/A/894

AUTO-HANDEL

GDAŃSK-WRZESZCZ
ul. SZYMANOWSKIEGO 6
tel. 058 - 48 25 25
tel. 0-601 67 89 10

DAEWU
10031037/A/875

ARMATURA SANITARNA **RATY** **SKLEP ARMATURY SANITARNEJ**

MISANIE

oferuje po niskich cenach:
• kompakt, umywalki • baterie, wanny, zlewozmywaki
• brodziki, kabiny, piecyki gazowe
• grzejniki rurkowe, wodomierze.

Posiadamy szeroki wybór kształtek i artykułów PCV

Wg opinii Klientów w MISANIE dobry towar za umiarkowane pieniądze
Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Kościuszki 11, tel. 41-24-70, ul. Kościuszki 27, tel. 41-55-06.
Ze względu na remont wiaduktu zalecamy dojazd ulicami Hallera i Kołobrzeską.
10029401/A/875/19

Przedsiębiorstwo Budownictwa i Usług „INBUD”
14-500 Braniewo, ul. Olsztyńska 4
oferuje do sprzedaży j.n.:

1. Koparka gąsienicowa typ S-1203, rok budowy 1988, pojemność łyżki 1,2 m³
2. Samochód ciężarowy „JELCZ” typ 325-UW, rok budowy 1984

Informacja o ww. pojazdach
pod nr. tel. (0-55) 43 2874, 2979. R-137/A/898

TANI ETERNIT

6 zł 1 m² powierzchni krycia,
do 25 km transport bezpłatny

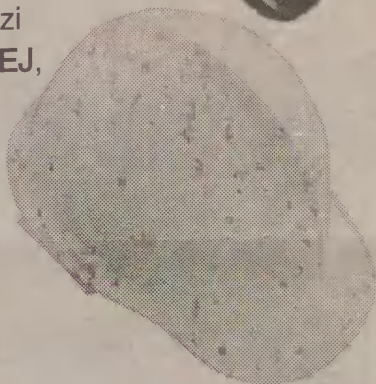
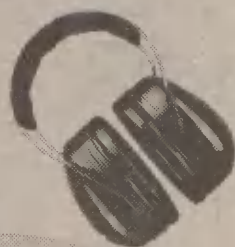
OFERUJE
FRIMA „MARCHAND”

83-404 Nowa Karczma
tel. 87-71-05

Cena obowiązuje do 31.07.97 r. 10031969/A/890/17

BHP ...

...gdy nakazują Ci przepisy,
gdy musisz wyposażyć swoich ludzi
w SPRZĘT OCHRONY OSOBISTEJ,
gdy nie chcesz przepłacać
- przyjedź do nas
lub zamów telefonicznie!

HODZIEŻ ROBOCZA
ROBO

Gdańsk: ► ul. Jedności Robotniczej 223/225, tel.+fax 058 / 39 49 50, 39 03 02, 39 02 20
Gdynia: ► ul. Spokojna 10, tel. 058 / 64 87 54 ► ul. Słupska 12 A, tel. 058 / 20 80 82

1162/PKK

TEUMIKI

ZACHODNIE - BOSAL-WALKER
KRAJOWE - fabryczne standardowe,
aluminiowane

PRODUKCJA - MONTAŻ - NAPRAWA

KATALIZATORY

SONDY LAMBDA
ZŁĄCZA ELASTYCZNE

Gdynia-Chylonia ul. Żwirowa 2B tel. (0-58) 23-63-36
Gdańsk-Wrzeszcz ul. Kolberga 3 tel. (0-58) 41-63-27
Gdańsk-Wrzeszcz ul. Szymanowskiego 6 tel. (0-58) 48-25-25
tel./fax (0-58) 44-22-44

Wystawiamy faktury VAT
i karty gwarancyjne 10031036/A/875

PPH AGORA

Tadeusz Moryń

okna PCV w cenie producenta
masy uszczelniające

- silikon, pianki, kleje
- akcesoria szyb zespolonych

Kartuzy, ul. Gdańska 28
tel./fax 84-03-82
10029199/A/918

*To miejsce
czeka
na Ciebie*

Centrum Handlowe
EUROMARKET

**DOBRE!
I NIEDROGIE**

Quelle

LATO '97
Co tydzień nowa dostawa!

OFERTA TYGODNIA

Szorty od 12 zł
Spódnica damska od 25 zł
Sukienka damska od 35 zł

ZAPRASZAMY!
Centrum Handlowe
Euromarket
Gdynia, Nowowiczlińska 35

nowy styl zakupów
EUROMARKET

EURO

HAK

Gdańsk, ul. Gazownicza 7 b
(obok pomnika Poległych Stoczniovców)
10029307/A/875

HAKI HOLOWNICZE

tel. 31-40-50
tel./fax 35-42-42

WYPOŻYCZALNIA PRZYCZEP

POLMOKART

Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe
"POLMOKART" 83-300 Kartuzy
ul. Zamkowa 2, tel. 81-25-82

Lublin II

Polonez Truck Plus

w najtańszym leasingu fabrycznym

BDK-DAEWOO LEASING

BDK - Daewoo
80-890 Gdańsk, ul. Heweliusza 11
"PROREM" p. XII
tel. (058) 35 85 55
fax (058) 35 85 56

10028498/A/818/56

Ogłoszenia drobne

USŁUGI

Usługi rolnicze i transport. Banino 65 Jan Wanke, tel. 81-89-16

Docieplenie budynków mieszkalnych metodą nadmuchową. Wystawiamy rachunki VAT. Leszczyński, gm. Sierakowice tel. 81-91-76

Ocieplenie budynków pianką krylaminiową lub styropianem wdmuchiwanym. Tel. (0-58) 81-74-97 Leżno

Najstarsza i solidna wytwórnia pustaków na Kaszubach plus transport. Władysław Joskowski, Golicca, 83-321 Mściszewice gm. Sulęcyno, tel.(0-58) 816-216

Kucharz - imprezy. Tel. (0-58) 84-29-09

Ocieplenie domów styropianem sypkim, wdmuchiwanym w izolację. Tel. Stężycza (0-58) 84-35-50

Kłocze rzeźniczkę, solidne - wykonuję. Tel. Dzierżążno 81-28-98

Żaluzje poziome i pionowe. Tel. 81-42-58 Kartuzy

PRACA

Ucznia w zawodzie stolarz meblowy (meble dębowe) z Żukowa lub okolicy - przyjmę. Tel. 81-71-22

Do zbioru truskawek zatrudnię. Zapewniam zakwaterowanie i wyżywienie. Tel. 84-32-92

Zatrudnię chętnych do zbioru truskawek. Tel. 84-50-27 (wieczorem)

Ekspedientkę zatrudnię w Kartuzach. Tel. 84-08-85

PPU MORAD Sp. z o.o. w Kartuzach zatrudni inżynierów na stanowiska: technologa i doradcę techniczno-handlowego

Ślusarza wykwalifikowanego zatrudnię w Brodnicy Górnej. Tel. 214-218

Magazyniera z wykształceniem średnim oraz praktyką - sumiennego i energicznego - zatrudnimy. Oferty pisemne składać: AGORA 83-300 Kartuzy, ul. Gdańska 28

Handlowca z wykształceniem średnim, prawem jazdy oraz znajomością komputera - energicznego zatrudnimy. Oferty pisemne składać: AGORA 83-300 Kartuzy, ul. Gdańska 28

KUPNO

Wagę elektroniczną do 15 kg w dobrym stanie. Tel. (0-58) 81-21-52 po 18.

NIERUCHOMOŚCI

Sprzedam działki budowlane w okolicy Kartuz. Tel. 84-01-46 po 16 -tej. Sprzedam lub zamienię dom w Kartuzach piętrowy

w zabudowie szeregowej z działką 400 m² (2 osobne mieszkania 2- i 3 -pokojowe) na 2 podobne mieszkania w Gdyni lub Trójmieście. Tel. 81-48-15

AUTO MOTO

Żuka 1982, plandeka, stan bardzo dobry, benzyna, cena do uzgodnienia. Tel. 84-24-69

Motocykl honda CBX 750. Tel. 81-28-82

Fiata 126 p, 1990 r. - sprzedam. Tel. 81-32-54 po 17. Kartuzy

MASZYNY ROLNICZE

Mieszalnik mokrych pasz 400 l oraz kościarkę - sprzedam. Tel. Smołdzino 81-96-56

Prasę do słomy wysokie-

go-zgniotu, mało używaną, cena 9500 zł. Stanisław Smentoch, Stara Huta, gm. Sierakowice.

Dmuchawę do siana - sprzedam. Tel. 52-83-21 Chwaszczyno

Kombajn zbożowy Z056, sieczkarnię do zielonek Z350, kombajn ziemniaczany Z614, przyczepę samobieżną T 050. Tel. 0966 39042 do 15 lub 0966 39532 po 20, gmina Biały Bór woj. koszalińskie.

Taśmy przenośnikowe i sułacz do snopowiązałki sprzedam. Tel. 81-97-31 Przdokowo

LOKALE

Lokal sklepowy 28 m² w centrum Kartuz odnajmę, 400 zł /miesiąc. Tel. 81-48-78

RÓŻNE

Dieter z Niemiec szuka żony 25 - 33 lat. On 34) 175 tel. 058 - 72 - 49 - 35.

Ośrodek kolonijno-wczasowy „Zacisze“ w Potęgowie gm. Linia oferuje: wczasy, kolonie, weekendy, konferencje, imprezy okolicznościowe w pokojach 4-osobowych ogrzewanych i domkach kampingowych. Prowadzimy działalność całoroczną. Tel. 0-58 76-85-66 lub 76-85-93

SPRZEDAŻ

Dwa wentylatory i zbiór receptur na wyroby garmażeryjne i wędliniarskie. Żukowo, tel. 81-82-39

Tygodniowy dodatek lokalny

Bezpłatne ogłoszenie drobne

Kupon dla osoby fizycznej uprawnia do jednego ogłoszenia drobnego do 30 słów

Treść

Adres i telefon

1. Wymnij kupon
2. Zanieś lub wyslij pocztą pod adres lokalnej redakcji

imię i nazwisko

adres

nr dowodu osobistego

podpis

Jedna z największych firm branży przetworzonych olejów w Polsce północnej poszukuje:

Przedstawiciele ds. zakupów

Oferujemy:

- pracę w okolicy miejsca swojego zamieszkania
- atrakcyjne warunki wynagrodzenia
- pełną pomoc w podjęciu nowych zadań, szkolenia itp.

Chętnych prosimy o przesłanie krótkiej (1 strona) pisemnej charakterystyki swoich doświadczeń zawodowych pod adresem:

GGC S.A. ul. Dąbrowszczaków 1, 80-374 Gdańsk

OKNA DRZWI ROLETY
PCV I ALUMINIUM
IMPORTOWANE PROFILE

PLASART

MORAĞ, WARMIŃSKA 6
☎ 0-89 855198

OLSZTYN - "EUROPA CENTER"
☎ 0-89 5393811

10031467/17/925

SIDING

Profesjonalny montaż

✓ Elewacje PCV zewnętrzne i wewnętrzne

✓ Płyty gipsowe

✓ Cegły klinkierowe i licowane

✓ Wybór płytek schodowych, parapetowych i elewacyjnych

✓ Siatka ogrodzeniowa powlekana

Firma Handlowa

* Sierakowice, ul. Mirachowska 31
tel. (058) 816-338, 816-936, 090 505089

* Gdańsk Kokoszki, ul. Cementowa 1
(Szkółka drzew i krzewów) tel. 412-056 wew.641

Tutaj kupisz!!!

KOMBAJNY:

BIZON - PŁOCK
MASSEY FERGUSON

CIĄGNIKI:

URSUS ZETOR MTZ
MASSEY FERGUSON

Wszystkie inne maszyny rolnicze:
Famarol - Słupsk Sipma - Lublin
Unia - Grudziądz
Agromt - Czarna Białostocka
Warfama - Dobrze Miasto
Niemayer Amazone - Niemcy

I wiele Innych... w cenach fabrycznych!!!

PRZDOKOWO k. GDANSKA
tel./fax (0-58) 81 97 27, 81 98 81, TLX 51 28 27

Będąc naszym klientem masz zagwarantowane korzystne rabaty!!
Taki duży wybór sprzętu tylko u nas!!